

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒
เรื่อง

ความหมายและลักษณะ
ของคำที่มีความหมายหลายนัย

ผู้สอน ครูวิชุดา กลิ่นจางกล
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ความหมายและลักษณะของ คำที่มีความหมายหลายนัย

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายความหมายของคำที่มีความหมายหลายนัย
๒. อธิบายลักษณะของคำที่มีความหมายหลายนัย
๓. จำแนกความหมายของคำที่มีความหมายหลายนัยได้

เขาเดินเตะหิน

ข้อสอบฉบับนี้หินมาก

ตัวอย่าง

คำที่มีความหมายหลายนัย

ใบความรู้

ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้
เรื่อง ความหมายโดยตรงและ
ความหมายโดยนัย

ดาวน์โหลดใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th รายวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย

ความหมายแบ่งเป็น ๒ อย่าง คือ

ความหมายนัยตรง

ความหมายนัยประหวั่น

ความหมายของคำในภาษาไทย

ความหมายของคำในภาษาไทย มี ๒ ลักษณะ

๑. ความหมายโดยตรง คำที่มีความหมายตรงตัว เช่น ดาว หมายถึง สิ่งที่เห็นเป็นดวงบนท้องฟ้าเวลามืด
เก้าอี้ หมายถึง ที่สำหรับนั่ง มีขา

ความหมายตรง

เพชร	หมายถึง	ชื่อแก้วที่แข็งที่สุดและมีน้ำแวววาวกว่า พลอยอื่น ๆ
นกขมิ้น	หมายถึง	ชื่อนกชนิดหนึ่ง ตัวเท่านั้นก็เอียง มีหลายสี
กา	หมายถึง	ชื่อนกชนิดหนึ่ง ตัวสีดำ ร้อง กา ๆ

ตัวอย่างประโยคความหมายโดยตรง

- คีนนี้มีดาวเต็มฟ้าเลย
- คุณแม่ชอบเพชรเม็ดนี้มาก
- เขาไปซื้อดอกไม้ที่ปากคลองตลาดมา

ความหมายของคำในภาษาไทย

๒. ความหมายโดยนัย คือ ความหมายที่แฝงอยู่ในคำ หรือข้อความนั้น ๆ ที่ก่อให้เกิดความรู้สึกละเอียดต่าง ๆ กันไป ซึ่งผู้ส่งสารมีเจตนาส่งไปยังผู้รับเพื่อตีความเชิงเปรียบเทียบกับเอง

ความหมายของคำในภาษาไทย

ดาว	หมายถึง บุคคลที่เด่นในทางใดทางหนึ่ง
เก้าอี้	หมายถึง ตำแหน่ง
เพชร	หมายถึง บุคคลที่มีคุณค่า

ความหมายของคำในภาษาไทย

นกขมิ้น หมายถึง คนเร่ร่อน ไม่มีที่พำนัก
เป็นหลักแหล่ง
กา หมายถึง ความต่ำต้อย

ตัวอย่างประโยคความหมายโดยนัย

คือ ความหมายเปรียบเทียบของคำนั้น

- เธอเป็นดาวตั้งแต่ยังเด็ก
- เธอเป็นเพชรน้ำเอกของวงการเพลง
- ขอมอบดอกไม้ในส่วนนี้เพื่อมวลประชา

แบบฝึกหัด

ให้นักเรียนทำใบงาน

เรื่อง **ความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย**

คำชี้แจง ให้บอกความหมายทั้งความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยของคำต่อไปนี้
ดังตัวอย่าง

สมอง ความหมายโดยตรง ส่วนที่อยู่ภายในกะโหลกศีรษะ มีลักษณะนุ่ม ๆ หยุ่น ๆ เป็นลูกคลื่น
เป็นที่รวมประสาทให้เกิดความรู้สึก

ความหมายโดยนัย ฉลาดเฉลียวมีปัญญา

ใบงาน เรื่อง ความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย

คำชี้แจง ให้ความหมายทั้งความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยของคำต่อไปนี้ ดังตัวอย่าง

สมอง ความหมายโดยตรง ส่วนที่อยู่ภายในกะโหลกศีรษะ มีลักษณะนุ่ม ๆ หย่น ๆ
เป็นลูกคลื่น เป็นที่รวมประสาทให้เกิดความรู้สึก

ความหมายโดยนัย ฉลาดเฉลียวมีปัญหา

๑. แก้ว
ความหมายโดยตรง
ความหมายโดยนัย
๒. นกพิราบ
ความหมายโดยตรง
ความหมายโดยนัย
๓. หมู
ความหมายโดยตรง
ความหมายโดยนัย
๔. กล้าวย
ความหมายโดยตรง
ความหมายโดยนัย
๕. เส้น
ความหมายโดยตรง
ความหมายโดยนัย

แบบฝึกหัด

เฉลยใบงาน

เรื่อง ความหมายโดยตรง

และความหมายโดยนัย

เฉลยใบงาน เรื่อง ความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย

๑. แก้อ้อ

ความหมายโดยตรง

ที่สำหรับนั่ง มีขา

ความหมายโดยนัย

ตำแหน่ง

เฉลยใบงาน เรื่อง ความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย

๒. นกพิราบ

ความหมายโดยตรง

ชื่อนก

ความหมายโดยนัย

สันติภาพ

เฉลยใบงาน เรื่อง ความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย

๓. หนู

ความหมายโดยตรง

สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม

ความหมายโดยนัย

ง่าย

เฉลยใบงาน เรื่อง ความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย

๔. กล้วย

ความหมายโดยตรง

พืชรับประทานผล

ความหมายโดยนัย

ง่าย

เฉลยใบงาน เรื่อง ความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย

๕. เส้น

ความหมายโดยตรง

วัสดุมีความยาว

ความหมายโดยนัย

พรรคพวก

เฉลยใบงาน เรื่อง ความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย

๖. เต่า

ความหมายโดยตรง

สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ

ความหมายโดยนัย

ช้า

เฉลยใบงาน เรื่อง ความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย

๗. ลิง

ความหมายโดยตรง สัตว์

ความหมายโดยนัย ชุกชุน

เฉลยใบงาน เรื่อง ความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย

๘. นุ่น

ความหมายโดยตรง

พืชชนิดหนึ่ง

ความหมายโดยนัย

เบา

เฉลยใบงาน เรื่อง ความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย

๙. เค็ม

ความหมายโดยตรง

รสชาติ

ความหมายโดยนัย

ตระหนี่ถี่เหนียว

เฉลยใบงาน เรื่อง ความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย

๑๐. เปรี้ยว

ความหมายโดยตรง

รสชาติ

ความหมายโดยนัย

นำสมัย ไม่เรียบบร้อย

สรุปลักษณะ

ความหมายและลักษณะของ

คำที่มีความหมายหลายนัย

บทเรียนครั้งต่อไป

ความหมายและลักษณะของ
คำที่มีความหมายเปรียบเทียบ

ดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑